



**SINDICATUL NATIONAL AL
LUCRATORILOR DE PENITENCIARE**

Nr. 480 din data de 6 iunie 2009



**FEDERATIA SINDICATELOR DIN
ADMINISTRATIA NATIONALA A
PENITENCIARELOR**

Nr. 169 din data de 6 iunie 2009

Domnule Prim-Ministru

Domnilor Ministri

Sindicatul National al Lucratorilor de Penitenciare (SNLP), membru al Federatiei Sindicatelor din Administratia Publica Publisind – afiliat la Blocul National Sindical si

Federatia Sindicatelor din Administratia Nationala a Penitenciarelor (FSANP) afiliata la Confederatia Sindicala Cartel Alfa

Au declansat incepand cu 30 iunie 2009 o serie de **actiuni de protest** fata de lipsa de implicare a Administratiei Nationale a Penitenciarelor (ANP) si a Ministerului Justitiei si Libertatilor Cetatenesti (MJLC) in rezolvarea problemelor sistemului penitenciar romanesc.

1. Actiuni de protest

Conflict de munca. În data de 25 iunie 2009 MJLC si ANP au fost notificate cu privire la declansarea conflictului de munca. Prima actiune de protest a avut loc la 30 iunie 2009, personalul din toate penitenciarele purtand banderole in semn de protest. În data de 15 iulie 2009 va fi pichetat MJLC urmand organizarea unor pichetari in alte orase si a unui miting in Bucuresti.

Greva. La 30 iulie 2009 va fi declarata greva de avertisment, dupa care - daca nu se intrevad solutii concrete – salariatii din penitenciare vor declansa greva generala.

2. Revendicari

2.1. Avand in vedere ca intrarea in colaps a sistemului penitenciar nu este o optiune **solicitam Guvernului Romaniei sa suplimenteze bugetul ANP** cu suma necesara asigurarii functionarii sistemului si finantarii unui program de investitii in infrastructura si logistica.

2.2. Avand in vedere incompetenta demonstrata precum si lipsa de transparenta in actul managerial **solicitam Guvernului Romaniei demiterea dlui. Radu Ragea, subsecretar de stat in MJLC si a intregii conduceri a ANP.**

Interpunerea unui subsecretar de stat intre ordonatorii principal si secundar de credite disperseaza responsabilitatea, fragmenteaza actul managerial si nu in ultimul rand incarca inutil organigrama. Conform legii Activitatea Administratiei Nationale a Penitenciarelor și a unităților din subordine este coordonată direct de către ministrul justiției.

2.3. Avand in vedere incercarea de intimidare a liderilor de sindicat prin intermediul *Directiei de Prevenire a Criminalitatii in Mediul Penitenciar*, **solicitam Guvernului Romaniei desfiintarea acestui quasi-serviciu secret și atenționarea conducerii ANP cu privire la necesitatea respectării prevederilor legale care stabilesc un cadru democratic de exercitare a drepturilor de natura sindicala.**

3. Motivarea revendicărilor

3.1. Lipsa de colaborare din partea MJLC si ANP. Anterior acestor actiuni, la initiativa sindicatelor din penitenciare, au avut loc doua intalniri in care s-a incercat prezentarea problemelor principale si identificarea unor solutii. Atitudinea MJLC si ANP a fost de respingere a oricarui efort directionat spre gasirea unor solutii, motiv pentru care au fost declansate protestele.

3.2. Lipsa de implicare. MJLC si ANP neaga public problemele sistemului penitenciar, desi realitatea demonstreaza contrariul. Deficitul bugetar pentru 2009 raportat la un nivel de supravietuire este de 112 milioane RON (Anexa 1), se constata deja datorii de zeci de milioane catre furnizori, majoritatea penitenciarelor primind somatii de incetare a furnizarii unor utilitati precum hrana persoanelor private de libertate, combustibil, energie electrica.

3.3. Incompetenta si abuzuri. Conditii de lucru sunt la nivelul anilor '60, riscul profesional fiind maxim pentru aceasta categorie de personal in lipsa unor investitii in infrastructura, logistica si dotari. Transparenta decizionala este una formala, organizatiile sindicale reprezentative si personalul nefiind consultati in pofida obligatiilor legale ce revin in acest sens patronatului.

3.4. Pe langa **presiunile** orientate de conducerea ANP direct asupra liderilor sindicali, consideram inacceptabil faptul ca Directia pentru Prevenirea Criminalitatii in Mediul Penitenciar, a primit dispozitii de a „incadra informativ” liderii si alti militanti sindicali. In justitie un serviciu secret care functioneaza ca un instrument de presiune nu poate fi tolerat.

Directia actioneaza aproape exclusiv ca un instrument de presiune depasindu-si atributiile si dovedindu-si inutilitatea in prevenirea criminalitatii. Atributiile de prevenire a criminalitatii pot fi transferate, acolo unde ar trebui sa-si aiba locul, la sectorul de siguranta a detinerii. In noua schema conceputa pentru limitarea cheltuielilor de personal, aceasta directie secreta se extinde primind propriul compartiment IT si un birou pentru integritate, cu atributii obscure.

3.5. Management defectuos, decizii dezastruoase.

ANP a promovat, fara sa accepte consultarea si fara sa faca un studiu de impact anterior, o serie de decizii care au triplat unele categorii de cheltuieli bugetare. Profilarea penitenciarelor s-a facut fara o planificare riguroasa fiind astfel destabilizat intregul sistem penitenciar.

Mai mult, ANP **a refuzat sa evalueze impactul financiar** al profilarii pana recent cand a descoperit ca intr-adevar cheltuielile sunt imense. Abia dupa 8 luni de implementare ANP si MJLC realizeaza dimensiunea si costurile acestui demers.

Alte doua masuri, **reorganizarea statelor de functii** si **modificarea programului de lucru** pentru personalul operativ, sunt promovate in aceeasi maniera. ANP refuza sa faca o consultare reala, recent chiar indrumand directorii de penitenciare sa ascunda orice intentie referitoare la reorganizarea statelor de functii.

Schema de reorganizare a aparatului central a fost prezentata sindicatelor direct in forma finala, doar inceperea actiunilor de protest intarziind emiterea ordinului ministerial de aprobare. In esenta, a fost prezentata ca o solutie pentru economisirea unor fonduri prin eliminarea unei functii de director general adjunct si transformarea a doua directii in servicii. In realitate, au fost incluse noi structuri iar influenta bugetara nu a fost cuantificata fiind substantiala.

Nu s-a realizat o analiză a activităților care se desfășoară în penitenciare și în aparatul central, fișele posturilor sunt formale și se creează funcții după persoane și interese, nu după necesitățile obiective ale unităților.

Proiectul **Strategiei sistemului penitenciar** 2009-2013 se afla in curs de consultare in cadrul procesului de transparenta decizionala care se finalizeaza spre finele lunii iulie 2009. Importanta acordata de ANP punctului de vedere al partenerilor sociali rezulta si din adresa trimisa in unitatile subordonate pe data de 30 iunie, prin care se solicita deja directorilor de unitati elaborarea propriilor planuri de activitati anuale in concordanta cu planul integrat in Strategie. Prin urmare unitatile se pregatesc sa functioneze pe baza unui proiect care nu a fost inca dezbatut la masa dialogului si este departe de a fi aprobat prin act normativ.

4. Problemele sistemului penitenciar

4.1. Subfinantarea

Raportat la executia bugetara pe anul 2008, bugetul ANP pe anul 2009 este la 85% in termeni nominali (Anexa 2). Fata de necesarul de finantare pentru derularea normala a activitatilor bugetul ANP este la un nivel de 55,87% (Anexa 3). Cu toate acestea, in mod surprinzator, problemele de subfinantare sunt ignorate.

Realitatea este ca sistemul penitenciar functioneaza de prea mult timp la cota de avarie, iar colapsul este inevitabil daca se continua aceasta politica.

Conform documentelor ANP si MJLC, la 01 iunie 2009 exista un deficit de 112.300.420 RON in finantarea sistemului penitenciar, la capitolul 61.10 – Ordine Publica si Siguranta Nationala - ANP. Astfel:

- 67.500.000 RON - deficit la bunuri si servicii
- 44.800.000 RON - deficit la cheltuieli de personal

Un deficit de 7.979.000 RON este inregistrat la Capitolul Asigurari si Asistenta Sociala 68.10.

Urmare a acestei subfinantari se inregistreaza **datorii uriase catre furnizori** fiind iminenta intrarea in blocaj functional a penitenciarelor. Sumele disponibile necesare asigurarii functionarii celor 45 de penitenciare sunt absolut insuficiente. Nu sunt bani pentru combustibil, hrana sau pentru plata utilitatilor.

Orele suplimentare efectuate de personalul din sectorul operativ nu sunt platite din luna noiembrie 2008, acestea neputand fi compensate cu timp liber corespunzator datorita lipsei de personal materializată in 2500 de posturi neocupate si a programului prelungit impus de activitatea specifica desfasurata. Personalul din penitenciare nu poate refuza se efectueze ore suplimentare.

Ar insemna sa plece de la serviciu inainte de venirea schimbului lasand detinutii nepaziti. Societatea nu poate fi pusa in pericol. Facem parte din sistemul de siguranta nationala. In momentul in care timpul suplimentar de munca nu pot fi nici compensat cu timp liber si nici platit, se transforma in *munca fortata*. Cheltuielile de transport nu pot fi decontate o mare parte dintre penitenciare fiind in afara localitatilor.

Redistribuirea unor sume de la capitolul bugetar *Cheltuieli de personal* la *Cheltuieli materiale*, in traducere - diminuarea altor drepturi ale personalului pentru plata unor facturi si pentru hrana detinutilor, nu este o procedura care denota o inalta calitate a actului managerial dar se practica in ultimele luni. Nu in acest mod trebuie sa se asigure supravietuirea sistemului penitenciar!

4.2. Conditii de lucru umilitoare

Suprapuse pe lipsa de personal care genereaza program prelungit si ore suplimentare, **conditiile de lucru improprii** sunt un reper important si inevitabil in activitatea noastră, reprezentand un factor de stres suplimentar sau un motiv de imbolnavire.

Majoritatea penitenciarelor nu pot asigura **nici măcar apa potabilă** curentă aceasta fiind furnizată doar câteva ore pe zi. Personalul din posturile de paza de pe perimetrul locurilor de detinere ar trebui inlocuit 4 ore din 12 (care este maximul) conform reglementarilor legale, dar serviciul se desfasoara deseori **14 ore fara pauza**. Servirea mesei la popota este un lux, multi se multumesc cu un sandwich, iar apa de baut pastrata in sticle fierbe vara si ingheata iarna.

Sindicatul a incercat dotarea foisoarelor din Jilava cu aer conditionat dar structura nu suporta o extragreutate. In apropierea posturilor nu sunt amenajate toalete (distantele pe perimetre fiind de kilometri) iar in caz de intemperii foisoarele de paza devin adevarate pericole. Cu toate acestea, cand are loc un eveniment negativ, lipsa de vigilenta este aspru pedepsita. Ne mandrim cu alinierea la regulile europene dar sigur nu din punct de vedere al conditiilor de munca.

Ulterior demilitarizarii sistemului penitenciar din anul 2004, o prima echipare a personalului a fost finalizata in 2008 (!). Dreptul la echipare pe anul 2009 a fost amanat fiind o cheltuiala dispensabila spre deosebire de plata energiei electrice. Tinuta si echipamentul de protectie se deterioreaza rapid in special in sectoarele in care se lucreaza pe teren si in contact direct cu detinuti.

Agentii din escorte se reintorc de la punctele de lucru transpirati si prafuiti (multi lucreaza in sere la temperaturi de 70 de grade Celsius) iar a doua zi la prima ora trebuie sa foloseasca acelasi echipament de protectie in cazul fericit in care detin unul.

Aspecte ale muncii in penitenciarele Romaniei pot umple multe pagini. O simpla vizita intr-o unitate nemodernizata poate suplini acest efort. Inhalarea mirosului de la parterul blocului de detentie din Jilava (unde se afla multe birouri, inclusiv capela penitenciarului) salvat de inundarea cu excremente de o pompa straveche care functioneaza continuu, eroismul de a scapa viu dupa 14 ore de paza a unui foisor aflat pe marginea unei gropi de gunoi pestilentiale la temperatura de 40 de grade Celsius, evitarea muscaturii unui sobolan care tasneste dintr-o toaleta turceasca si alte asemenea imagini care par desprinse dintr-un film prost ar trebui sa nu aiba legatura cu atributiile de serviciu si custodia detinutilor intr-o tara europeana, in anul 2009. Suntem dintre cei despre care se spune: „cineva trebuie sa o faca si pe asta!”

Pericolul muncii desfasurate este unul dintre aspectele negative ale activitatii noastre unanim acceptat, insa nimeni (opinia publica, politicul, mass-media) nu pare cu adevarat interesat de detalii. Agenda publica adauga mereu alte prioritati. Totusi, in penitenciare nu se afla doar infractori! Contactul direct cu reprezentantii lumii interlope presupune si riscuri deosebite pentru salariatii.

O masina distrusa sau incendiata in parcare, copilul talharit sau agresat, implicarea in incidente soldate cu raniri ale salariatilor ca rezultat al unor razbunari, actionarea personalului in instanta in mii de procese fictive de catre detinuti, tensiunea permanenta, sunt doar cateva aspecte care pot contura o imagine.

Protectia personalului este doar un articol in statut. La fel si despagubirile pentru risc profesional. Lipseste metodologia. Procesul de elaborare a actelor normative si emitere a celor administrative se orienteaza pe alte prioritati. Statutul exista din 2004. In 2009 inca se asteapta reglementarea unor drepturi.

Nu vom vorbi despre interventiile in extremis pentru salvarea unor vietii sau aplanarea unor conflicte cand intr-o altercatie sunt implicati 20 de detinuti violenti ori imobilizarea unor detinuti cu tulburari psihice, bolnavi de TBC sau HIV/SIDA si cu rani grave autoprovocate. Nici despre riscurile la care se expun salariatele din penitenciare cand coordoneaza singure activitati cultural-educative, medicale sau de alta natura cu grupuri mari de detinuti periculosi fara supraveghere.

Dar putem aminti despre salariatii care au devenit victime ale unor agresiuni directe in timpul exercitarii atributiilor de serviciu, despre cei care in conditii de lucru umilitoare trebuie sa suporte jigniri si amenintari, care se tem pentru viata lor si au ajuns sa se intrebe „PENTRU CE?” din motiv ce salariul promite sa nu mai acopere plata ratelor la banci. Nu este o activitate normala care sa poata fi oprita in caz de subfinantare sau care sa poata fi facuta din pasiune.

4.3. Lipsa de transparenta decizionala

Transparenta decizionala este una formalata, organizatiile sindicale reprezentative nefiind consultate real la elaborarea actelor normative sau in luarea deciziilor, in pofida obligatiilor legale ce revin in acest sens angajatorilor. Proiectele se trimit prin posta electronica cu termen scurt de consultare, iar propunerile sindicatelor sunt ignorate.

Niciun proces-verbal (sau extrase din acestea, cu hotararile luate) redactat in urma Consiliilor de conducere ale ANP nu a fost pus la dispozitia organizatiilor sindicale conform art. 30, alin. 3 din Legea nr. 54/2003 - Legea sindicatelor, care impune un termen de 48 de ore. Deciziile directorului general nu se aduc la cunostinta presedintilor organizatiilor sindicale care le procura din unitatile subordonate. Se emit pe banda adrese sau recomandari cu referire la drepturi salariale sau program de munca despre care sindicatele afla indirect si deseori tardiv. Un exemplu este adresa prin care Penitenciarele-spital sunt instiintate ca incepand cu luna iulie vor primi din bugetul ANP maximum 40% din fondul de salarii.

Legea unitara de salarizare a fost doar un motiv pentru un atac orientat de ANP asupra organizatiilor sindicale pe care le-a acuzat ca negociaza in detrimentul salariatilor fara insa a putea pune la dispozitia sindicatelor un proiect continand propunerile administratiei pentru simplul fapt ca acestea nu exista. ANP a negociat telefonic si nu a concretizat nimic.

Cand in toate institutiile sindicatele sunt asezate la masa dialogului pe tema salarizarii unitare, directorul general ANP trimite adrese asumate prin semnatura in unitatile subordonate, in care explica personalului cat rau le vor face sindicatele. Totul motivat de reactia corecta a unui sindicalist care a vorbit de

incompetenta atunci cand ANP visa si creiona indici de salarizare uriasi ignorand faptul ca cele 3 niveluri principale de salarizare erau stabilite de 2 luni in cadrul grupului de lucru din Ministerul Muncii. Cum poate fi caracterizat un astfel de *act managerial*?

Un exemplu de colaborare intre sindicate si administratie este si somatia trimisa unei grupe a SNLP pentru ca nu a platit la timp vestiarele personalului ulterior unei intelegeri in care unitatea a explicat ca nu poate cheltui sume cu aceasta destinatie iar sindicatul a acceptat sa preia costurile dar nu a facut fata, fiind o grupa mica cu resurse putine.

Nu dialog, nu esalonare de plati. Direct citatie si executare. Nu aceeasi reactie au avut-o sindicatele cand ANP a solicitat sponsorizari sau suport financiar la organizarea unor evenimente. Tot in managementul de calitate se include si aceasta capodopera.

4.4. Incalcari grave ale Acordului colectiv:

- schimbarea programului personalului fara consultarea organizatiilor sindicale semnatare,
- neplata sporului pentru orele lucrate sambata, duminica si in alte zile in care conform legii nu se lucreaza,
- neconsultarea la elaborarea actelor normative, lipsa dialogului, s.a.

Adaugam la acest capitol ignorarea solicitarilor sindicatelor de constituire a Comisiei paritare cu rol de a asigura respectarea Acordului colectiv. A fost creata insa o Comisie paritara care promitea sa ia in discutie toate proiectele din sistem dar a devenit repede o conserva de lux.

Prelungirea Acordului colectiv a fost presarata cu dificultati majore. Persoana desemnata de Ministrul Justitiei, respectiv dl. Radu Ragea, a semnat cu obiectii care apar la finalul Actului aditional. Avand in vedere limitele stabilite de cadrul normativ pentru negocierile colective in sectorul bugetar, nu se pot negocia drepturi salariale sau drepturi al caror quantum a fost deja stabilit de lege.

Astfel, singurul castig semnificativ al negocierilor, pe langa prevederea unor masuri de protectie a liderilor sindicali, a fost stabilirea zilei de 29 iunie („Ziua penitenciarelor”) ca zi libera platita pentru personal. Semnarea si inregistrarea prelungirii Acordului pentru inca un an a avut loc dupa o tergiversare de doua saptamani (cu toate ca sindicatele au respectat termenele stabilite in solicitarile inaintate).

Vineri 26 iunie la ora 15.30, dl. subsecretar de stat Ragea a acceptat sa semneze (accentuand ca face o concesie) numai dupa ce a incercat fara succes sa elimine acest rezultat pozitiv al negocierilor – Ziua de 29 iunie libera. Personalul a fost anuntat partial si cu mari dificultati pentru dispecerate ca luni 29 iunie este liber si se amana activitatile planificate.

5. Incheiem prin a sublinia modul in care angajatorul a inteles sa gestioneze o situatie de criza.

Ulterior initierii protestelor, strategia adoptata de administratie si minister a fost de ignorare a organizatiilor sindicale si a culminat cu tentativele ANP de dezinformare a opiniei publice si discreditare a sindicatelor prin comunicate diversioniste care expun oprobiului public 12.300 de salariati declarati oficial bugetari de lux de niste manageri care traiesc intr-o lume virtuala, pentru a dovedi dulce-vita din sistemul penitenciar si a certifica absurditatea revendicarilor sindicale. Strategia *pastrarea scaunelor cu orice risc*.

Cu deosebita consideratie,

Stefan Teoroc, presedinte SNLP

Mobil: 0720 049 435

e-mail: snlp2007@yahoo.com

www.snlp.ro

Sorin Dumitrascu, presedinte FSANP

Mobil: 0748 880 009

e-mail: sorin.dumitrascu@fsanp.ro

www.fsanp.ro